

Сьогодні
25.04.2025

Урок
№77

Дата: 02.05.2025

Клас: 6–А

Предмет: Пізнаємо природу

Урок: № 77

Вчитель: Капуста В.М.

**Як організми виживають у пустелях.
Повторення . Водне середовище**

Мета уроку:

- допомогти учням зрозуміти як рослини та тварини для пристосувалися до екстремальних умов пустельного середовища, таких як обмежена доступність води, екстремальні температурні коливання та піщані бурі;
- дослідити різноманітність організмів, які пристосувалися до життя в пустельному середовищі, рослини, пустельні тварини та мікроорганізми;
- вивчити взаємодію між різними видами організмів у пустелях, а також їхню залежність від навколишнього середовища та один від одного для забезпечення виживання та функціонування екосистеми;
- зрозуміти наслідки антропогенного впливу на природні середовища пустель, такі як деградація ґрунтів, втрата біорізноманіття та забруднення джерел води;
- стимулювати екологічну свідомість та відповідальність.

Всі за парти ми сідаємо.
До роботи приступаємо.
Щоб помилок уникати,
Треба пильність розвивати.

Сьогодні
25.04.2025

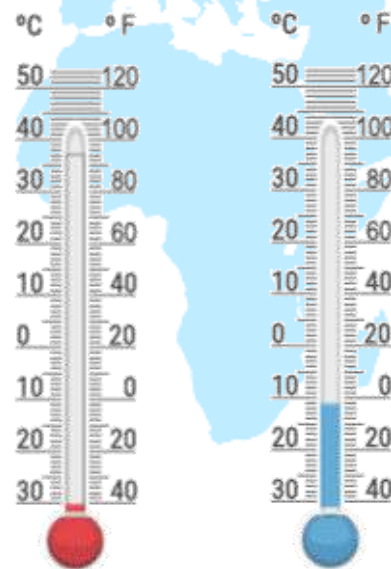
LIVE

Програма «Як почуває себе ненька Україна?» в прямому ефірі

Привіт, друзі!
А яка зараз пора року?
Який місяць?
Яке сьогодні число?

Мої вітання!
Яким було вранці небо, коли ми
йшли до школи?
Що стосовно опадів?
Кому відома температура повітря?

Сьогодні
25.04.2025

Перевірка домашнього завдання

1. Яке значення ґрунтових організмів у природі?
2. Які ланцюги живлення розрізняють у харчовій мережі?
3. Що таке ґрунт та які його складники?

Пустелі — це піщані, глинисті,
кам'янисті або солончакові
посушливі ділянки на Землі.

У пустелях сухе повітря та багато сонячного світла; в атмосфері над пустелею мало водяної пари і практично немає хмар. Упродовж дня під впливом сонця рівнинна поверхня швидко нагрівається.

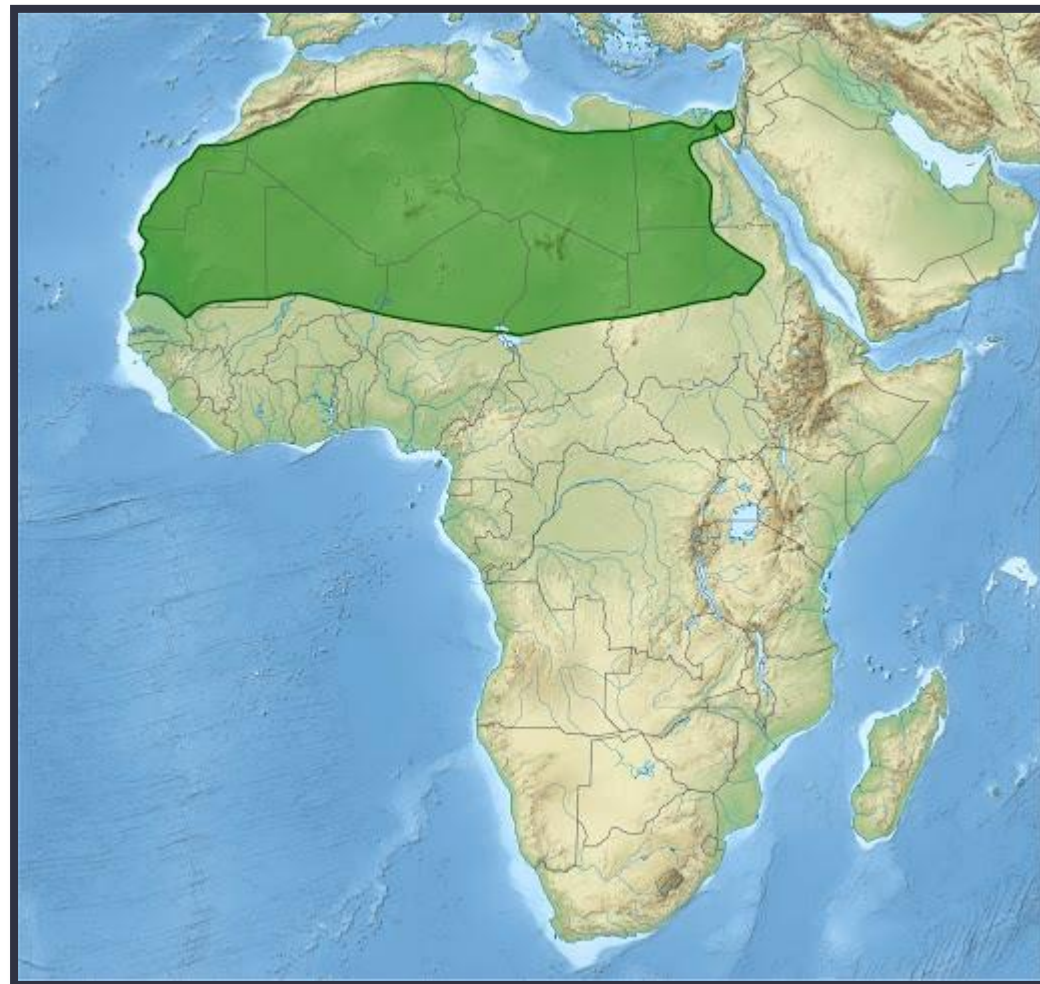

Пустельні ґрунти дуже бідні на гумус, у них переважають пісок, глина, щебінь, каміння. Тому такі ґрунти не утримують вологу і швидко нагріваються та охолоджуються. Наприклад, у Сахарі влітку денна температура піднімається до $+50\text{ }^{\circ}\text{C}$, а нічна знижується до $+10\text{--}12\text{ }^{\circ}\text{C}$. Значні температурні коливання — це ще одна особливість пустельного клімату

Сьогодні
25.04.2025

Де розташовується найбільша пустеля світу?

Сьогодні
25.04.2025

Пустеля Атакама — найпосушливіша пустеля світу.

Пустелі мають бідну рослинність. До рослин пустель належать саксаул — чагарник або невелике дерево з дуже довгим коренем (близько 10 м).

**Саксаул має
перекручений стовбур
та розгалужені гілки**

**Сьогодні
25.04.2025**

Часто в пустелях трапляються сукуленти — рослини, які запасують воду в органах свого тіла

Опунція поширена в посушливих районах півдня США, Мексики, Центральної і Південної Америки

Юка зростає в пустелях південних штатів США і Мексиці

Алое в природі зростає переважно в посушливих регіонах Африки та Аравійського півострова

Сьогодні
25.04.2025

Часто в пустелях трапляються сукуленти — рослини, які запасують воду в органах свого тіла

Агава росте лише в Америці

Різні види кактусів

Літопс — сукулент, поширений в кам'янистих пустелях
Південно-Західної й Південної Африки

У пустелі Наміб зростає дивовижне дерево — вельвічія дивна. Вельвічія пристосувалася отримувати вологу з туману.

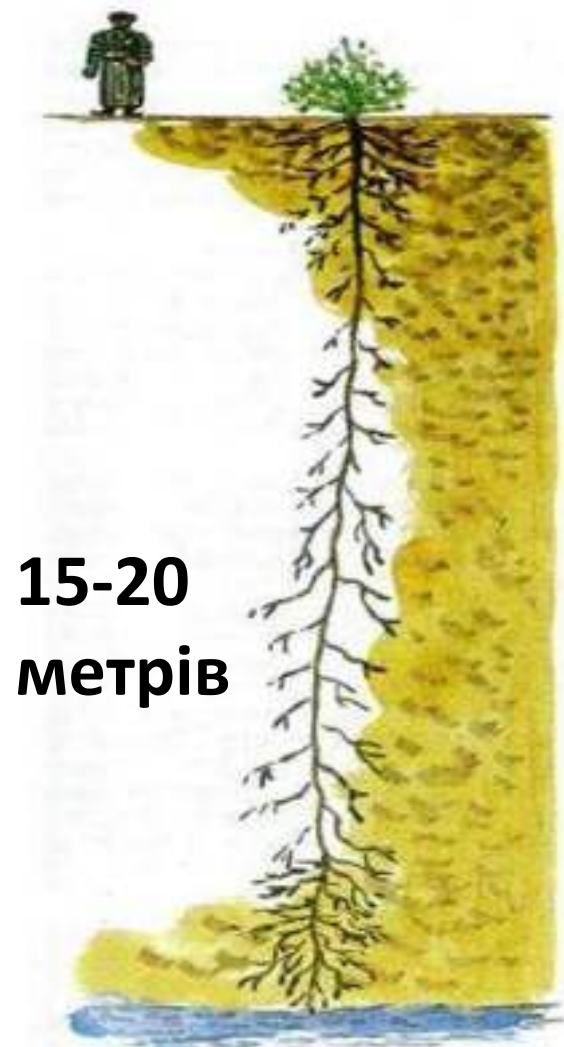

Найближчі родичі вельвічії дивної —
хвойні рослини

Сьогодні
25.04.2025

Поясни як верблюжа колючка пристосувалася до важких умов пустелі.

Це царство кактусів, які ідеально пристосувалися до посушливих умов. Їхнє коріння росте у верхніх шарах для кращого збору поверхневої вологи. Основне сховище цієї вологи — товсте м'ясисте стебло, наповнене густим соком

**Незважаючи на нестачу води,
спекотний клімат, сильні вітри,
відсутність опадів, тварини
пустель успішно виживають.
Цьому сприяють їхні
пристосувальні ознаки будови,
функцій та поведінки.**

Цікавою твариною пустель є лисиця-фенек. Це мініатюрна пустельна лисиця Північної Африки, яка за розмірами менша за домашнього кота.

**Лисиця-фенек —
найменша лисиця
планети**

Фенеки мають великі вуха, що допомагають охолоджувати кров за високих температур. А велика кількість шерсті на подушечках лап захищає від гарячого піску пустелі.

Кораблями пустель називають великих та витривалих верблюдів.

Ці тварини пристосувалися до життя в пустелі дуже незвичним способом. Вони наїдаються пустельними колючками, запасують у своїх горбах велику кількість жиру, а потім, подорожуючи пустелею, можуть впродовж тривалого часу не їсти та не пити взагалі нічого, живлячись запасеним жиром.

Сьогодні
25.04.2025

Фізкультхвилинка

Тваринний світ представлений переважно безхребетними тваринами: комахами, багатоніжками, павуками. Також тут є зайці, лисиці, вовки. А ще — кандибка звичайний та сліпак піщаний. Вони навчилися рити нори в піщаному ґрунті.

**Кандибка звичайний, або
трипалій земляний заєць, —
мешканець Олешківських
пісків**

Сьогодні
25.04.2025

Тварини Сахари також пристосувалися до умов пустель.

Сьогодні
25.04.2025

Проте деякі добре призвичаїлися до життя в пустелі. Вони «навчилися»
довго обходитися без води.

Сьогодні
25.04.2025

Робота в підручнику

Розглянь таблицю. Звідки тварини беруть воду та як її витрачають?

Сьогодні
25.04.2025

Вправа «Трибуна думок»

Що таке пустелі?

Сьогодні
25.04.2025

Домашнє завдання

Зворотній зв'язок Human або
ел. пошта valentinakapusta55@gmail.com

**Підручник § 48, ст. 217-221 ,
опрацювати; скласти
конспект; запитання ст. 221
(усно).**

Сьогодні
25.04.2025

Олешківські піски — єдина пустеля в Європі.

Сьогодні
25.04.2025

Вправа «5 сходинок успіху»

Яку тему вивчали
на уроці?

Яка інформація
тебе вразила?

Що ти для себе
взяв / взяла?

Чи хочеш ти
дізнатися більше
з цієї теми?

